

GIẢI MÃ LINH VẬT VỆT THỜI CHÚA TRỊNH - VUA LÊ

Hoàng Minh Tường*

Tóm tắt: Vẹt thuộc họ chim, sinh sống ở các vùng nhiệt đới, là loài chim thông minh, hát và học được tiếng người, có màu lông rực rỡ nhiều màu sắc. Vẹt là linh vật được các chúa Trịnh chọn là biểu tượng cao quý, thể hiện quyền uy, vai trò và vị thế của các chúa Trịnh trong giai đoạn lịch sử đặc biệt của đất nước, thời vua Lê - chúa Trịnh, thế kỷ XVI - XVIII.

Phượng hoàng là biểu tượng của hoàng hậu, vương phi, biểu thị của Vương triều. Biểu tượng vẹt biểu thị cho uy quyền và vị thế của Nhà Chúa, suy tôn ngôi vị cao sang của Mẫu thân và các Chúa Trịnh. Hình tượng đấng đối phượng - vẹt chính là thể hiện vị thế song trùng quyền lực của cặp đôi vua Lê - chúa Trịnh, "Trịnh tồn Lê tại, Trịnh bại Lê vong". Linh vật vẹt mang tính bản địa sâu sắc, trong khi đó phượng hoàng là linh vật ảnh hưởng và tiếp nhận từ văn hóa Trung Hoa.

Từ khóa: Linh vật vẹt, Nghè Vẹt, chúa Trịnh, vua Lê, Vĩnh Lộc, Thanh Hóa.

Hoàng Minh Tường: *Decoding the Parrot masco of the reign of Lord Trịnh - King Lê*

Parrot is a bird living in tropical regions. Parrot is intelligent, has colorful feathers, can sing and learns human voices. Trinh Lords chose parrot as the mascot which symbolized their nobility, power, role, and position in the country's special historical period during the reign of King Lê – Trinh Lords in the sixteenth – eighteenth centuries.

Phoenix is the symbol of the queen, concubine, and royalty while parrot represents the power and position of the Lords, honoring the noble position of the Mother and Trinh Lords. The image of phoenix-parrot is the expression of the dual power of the King Lê - Lord Trịnh which implies "if Lord Trịnh exists, King Lê survives and if Lord Trịnh was defeated, King Lê's reign collapsed". The Parrot mascot is deeply indigenous while the Phoenix is a mascot influenced and adopted from Chinese culture.

Keywords: Parrot mascot, parrot, Lord Trịnh, King Lê, Vĩnh Lộc, Thanh Hóa.